

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/23/2019
Identifikačné číslo spisu: 4015200349
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4015200349.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudkýň JUDr. Eriky Čanádyovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci sťažovateľky (pôvodne žalobkyne): Bc. O. H., nar. XX.XX.XXXX, N., právne zastúpená: JUDr. Dáša Hitková Valachová, advokátka, R. Jašíka 158/8, Partizánske, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ Q. J., nar. XX. XX. XXXX, N., 2/ J. J., nar. XX. XX. XXXX, N., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2015/002396-008 zo dňa 05. februára 2015, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/65/2015-124 zo dňa 14. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľky (pôvodne žalobkyne) proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/65/2015-124 zo dňa 14. novembra 2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2015/002396-008 zo dňa 05. februára 2015, ktorým zamietol samostatné odvolanie žalobkyne a spoločné odvolanie E. D. a K. D. a potvrdil rozhodnutie Obce Solčany č. 941/Výst. - 273/2013 III. zo dňa 20. októbra 2014 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým prvostupňový orgán stavebníkom dodatočne povolil stavbu pôvodne uskutočnenú v rozpore s vydaným stavebným povolením a určil v ňom podmienky pre dokončenie tejto rozostavanej stavby.

2. Pôvodní stavebníci A. N. a manželka X. podali dňa 08. augusta 2013 na stavebný úrad žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu „prestavba a prístavba starého rodinného domu súp. č. XXX“ na parc. č. 4/31 v katastrálnom území I.. Podľa LV č. XXXX zo dňa 30. júla 2013 pre katastrálne územie I. boli vlastníckmi parc. č. 4/30 a 4/31 A. N. a X. N. v podiele 1/1. Podľa LV č. XXXX zo dňa 13. augusta 2013 v katastrálnom území I. je vlastníkom susedných parc. č. 4/32, 4/33 a 4/66 O. H., rod. D. v podiele 1/1 na základe darovacej zmluvy a kúpnej zmluvy so zapísaným vecným bremenom - bezplatné doživotné právo bývania a užívania v prospech E. D. a K. rod. S.. Vydaniu prvostupňového rozhodnutia špecifikovaného v bode 1 predchádzali dve administratívne konania, kedy žalovaný zrušil a vrátil prvostupňovému orgánu jeho rozhodnutia.

3. Ďalší účastníci 1/ a 2/ (právni nástupcovia pôvodných stavebníkov) boli podľa § 32 SSP do konania pre krajským súdom pribratí uznesením krajského súdu zo dňa 29. júna 2018 č. k. 11S/65/2015-91, keďže títo sa stali novými vlastníckmi nehnuteľností podľa oznámenia pôvodnej stavebníčky X. N., že jej manžel A. zomrel a nehnuteľnosť predali.

4. Krajský súd mal preukázané, že stavebníci mali vydané právoplatné stavebné povolenie na stavbu a poukázal na závery Orgánu štátneho stavebného dohľadu, podľa ktorých stavebníci odstránili starú stavbu rodinného domu a postavili úplne novú základovú konštrukciu, zvýšili pôvodnú podlahu v prízemí starého domu cca o 500 mm, vybudovali obvodové murivo o hr. 300mm z Porothermu, stavba bola pred realizáciou stropnej konštrukcie, obvodové murivá boli vykonané do výšky cca 2,80 m. Rozmery stavby sú 7,0 m x 16,0 m + 1,4 m (aj so stĺpom) začatá vstupná chodba. Celá stavba oproti pôvodnej výške vo dvore bola zdvihnutá o uvedených 500 mm. Stavebníci dňa 08. augusta 2013 podali žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia, ku ktorej pripojili potrebné doklady a stanoviská podľa § 140a ods. 1 písm. a) stavebného zákona dotknutých orgánov, a to orgánov verejnej správy, chrániace záujmy uvedené v § 126 ods. 1 stavebného zákona, a ktorých konanie a pôsobnosť sú upravené osobitnými predpismi. Následne príslušný stavebný úrad z vlastného podnetu začal konanie o dodatočnom povolení stavby podľa § 88 ods. 1 písm. b) v spojení s § 88a ods. 1 stavebného zákona.

5. Krajský súd s poukazom na záznam zo dňa 02. septembra 2013, obsahujúci námietky vznesené žalobkyňou, že stavebníci vedome a úmyselne začali stavať novú stavbu, ktorú sa snažia legalizovať. Žalobkyňa ďalej uviedla, že trvá na dodržaní vzdialeností od susediacich pozemkov tak, aby nedošlo k porušeniu práv majiteľov susediacich pozemkov a žiada stavbu odstrániť a navrhla, aby stavebný úrad povolil stavebníkovi stavbu, ako to určuje UPN Solčany v časti parcely č. 4/30. Namietala aj iné skutočnosti, napr. že konanie stavebníka jasne dokazuje, že sa pokúša postaviť priemyselný objekt v rozpore s UPN Solčany, a že dodatočným povolením stavby stavebný úrad poruší zákon, keďže tým znemožní akúkoľvek budúcu prístavbu - nadstavbu cca 105 ročného domu žalobkyne.

6. Krajský súd konštatoval, že ide o novú stavbu postavenú na základoch pôvodného rodinného domu, kde vzdialenosť medzi touto stavbou a stavbou žalobkyne bola daná už existenciou pôvodnej stavby, a preto nebolo možné aplikovať § 6 ods. 2, 3 vyhl. č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej aj len „vyhláška č. 532/2002 Z. z.“). Zo situačných nákresov a GO plánu č. 255/2013, vyhotoveného autorizovaným geodetom vyplýva, že ide o stiesnené územné podmienky podľa § 6 ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Odmietol tieto námietky žalobkyne, keďže išlo o novostavbu postavenú bez stavebného povolenia pred jej realizáciou, avšak na pôvodných základoch. Námietku ohľadom narušania pohody bývania krajský súd odmietol s tým, že stavebníci realizovali stavbu podľa dodatočného stavebného povolenia a podmienok stanovených v rozhodnutí stavebného úradu a projektovej dokumentácie, podľa ktorej žiadne okná novostavby nie sú umiestnené na pozemok žalobkyne, čo nemôže narúšať pohodu bývania žalobkyne, ktorá navyše tiež má umiestnenú svoju stavbu (hospodárska budova) v bezprostrednej blízkosti novostavby stavebníkov (bez dodržania vzdialeností upravených stavebným zákonom a vykonávacou vyhláškou).

7. Sťažovateľka zastúpená advokátom podala včas kasačnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku.

Namietala, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje, vec mu vracia na ďalšie konanie a priznáva sťažovateľke úplnú náhradu trov konania. Uviedla, že zistený skutkový stav je v rozpore s administratívnymi spismi a nemá v nich oporu. Námietku ohľadom odstupových vzdialeností uplatnila už 02. septembra 2013, čo vyplýva aj zo záznamu, ktorý je súčasťou administratívneho spisu. Nezákonnosť rozhodnutia sťažovateľka videla v tom, že žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie, v ktorom boli stavebníkom pre dokončenie stavby stanovené podmienky vo vzťahu k vzdialenosti stavby od hranice susednej parcely a susedného rodinného domu a vo vzťahu k dokončeniu stavby a to aj čo do jej výšky. Sťažovateľka namietala už počas stavebného konania tieto podmienky a uviedla, že nie sú v súlade so stavebným zákonom a § 6 ods. 3 a 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., keďže napadnuté rozhodnutie nerešpektuje odstupy stavieb stanovené § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. a prvostupňový orgán sa vyjadril, že v prejednávanej veci ide o „stiesnené územné podmienky“, avšak bez toho, aby zisťoval, či preveroval ich existenciu. Stiesnené územné podmienky tak neboli správnym orgánom preukázané a krajský súd neuviedol, na základe čoho posúdil, že ide o stiesnené podmienky. Sťažovateľka namietala, že žalovaný svojim rozhodnutím zvýhodnil stavebníkov, čím bol porušený princíp právnej istoty, princíp predvídateľnosti, ako aj princíp rovnosti pred zákonom. Sťažovateľka sa nestotožňuje so záverom krajského súdu, že nemožno aplikovať § 6 ods. 2 a 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. z dôvodu, že novostavba je postavená na základoch pôvodnej stavby a teda vzdialenosť medzi touto stavbou a stavbou žalobkyně bola daná už existenciou pôvodnej stavby.

8. Sťažovateľka ďalej namietala, že vydaním kolaudačného rozhodnutia pri nevybudovaní protipožiarnej zábrany deklarovanej v dodatočnom stavebnom povolení oba správne orgány porušili zákony a nesprávnym postupom krajský súd umožnil vznik protiprávneho stavu a môže dôjsť k priamemu ohrozeniu na zdraví a životoch. Sťažovateľka ďalej namietala, že krajský súd sa ohľadom kolaudačného rozhodnutia uspokojil s tvrdením ďalších účastníkov 1/ a 2/, pričom si toto nevyžiadal. Následne uvádza, že predmetné kolaudačné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. októbra 2016, avšak predmetná stavba doposiaľ nebola dokončená podľa overenej projektovej dokumentácie a podľa kolaudačného rozhodnutia. Následkom vzniku tohto nezákonného stavu je žiadosť ďalších účastníkov 1/ a 2/ o odstránenie hospodárskej budovy sťažovateľky, keďže je táto opretá o obvodový múr domu ďalších účastníkov 1/ a 2/ a títo nemôžu dokončiť úpravu tohto obvodového múru zo susednej strany.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

10. Ďalší účastníci 1/ a 2/ vo vyjadrení zo dňa 26.04.2019 ku kasačnej sťažnosti uviedli, že dotknutá stavba je na tom istom mieste, ako bol pôvodná stavba, pričom rozdielom oproti tomu pôvodnému je, že je o 40cm vyšší. Pokiaľ ide o tienenie, bol vykonaný diagram presvetlenia, ktorý nepreukázal problém. Uviedli, že o ich stavbu je opretá technicky stará hospodárska budova, ktorá im ho poškodzuje, pričom stojí aj na ich pozemku. Navrhli kasačnú sťažnosť zamietnuť.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a kasačnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 461 SSP zamietol.

12. Kasačný súd zistil, že spor je poznačený skutočnosťou, že ide o dodatočné povolenie stavby, ktorým bol odstránený protiprávny stav vyvolaný činnosťou pôvodného stavebníka. Je potrebné uviesť, že platná právna úprava stavebného zákona umožňuje dodatočné povolenie stavby a v tých prípadoch umiestnenie stavby je dané už faktickou situáciou (nevydáva sa tu územné rozhodnutie).

13. Kasačný súd sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu (body 24 až 34) a konštatuje, že krajský súd sa s danou vecou dostatočne vysporiadal, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil

správne skutkové a právne závery.

14. Pokiaľ ide o námietku ohľadom nerešpektovania odstupov stavieb v zmysle § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. a tvrdené nepreukázanie záveru, že v prejednávanej veci ide o „stiesnené územné podmienky“ kasačný súd uvádza, že v danom prípade ide o stiesnené územné podmienky, pretože podľa kópie z katastrálnej mapy, mapový list č. IX -17/12. kat. úz. I. (čl. 53) aj rodinný dom žalobkyne i ďalšie rodinné domy sú postavené na hranici pozemku s tým, že dvor a nezastavaná plocha sa nachádzajú v protihľahlej časti. Faktický stav bolo potrebné vziať do úvahy. Existencia stiesnených územných podmienok vyplýva z umiestnenia pôvodného rodinného domu, ktorým už v minulosti určili vzdialenosť medzi susedným pozemkom, t.j. medzi dodatočne povolenou stavbou a rodinným domom sťažovateľky, čo vyplýva i zo situačných nákresov a GO plánu č. 255/2013, vyhotoveného autorizovaným geodetom, ako odborne spôsobilou osobou, čo v odôvodnení (bod 29) uviedol aj krajský súd. S ohľadom na vyššie uvedené sa kasačný súd stotožňuje so záverom krajského súdu, ako aj jeho dostatočným odôvodnením (bod 29), podľa ktorého nie je možné na tento prípad aplikovať § 6 ods. 2, 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. a zároveň sa nestotožňuje s námietkou sťažovateľky, že došlo k nesprávnej aplikácii § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. a, že krajský súd dostatočne neodôvodnil tvrdenie o stiesnených územných podmienkach.

15. K námietkam vzťahujúcim sa ku kolaudačnému rozhodnutiu kasačný súd dáva do pozornosti § 8lb písm. c) stavebného zákona, podľa ktorého sa kolaudačné rozhodnutie nevydá, ak nie je zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia ľudí a životného prostredia, ako aj riadne užívanie stavby na určený účel, najmä ak nie sú splnené podmienky stavebného povolenia na nevyhnutnú komplexnosť výstavby a na vylúčenie negatívnych účinkov stavby na okolité životné prostredie, prípadne ich obmedzenie na prípustnú mieru. Právni nástupcovia pôvodných stavebníkov uviedli, že novostavba je skolaudovaná a riadne ju užívajú, teda disponujú kolaudačným rozhodnutím k tejto stavbe a môžu ju riadne užívať. Z administratívneho spisu a najmä prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že stavebný úrad konanie o dodatočnom povolení stavby nebolo spojené s kolaudačným konaním.

16. Vzhľadom na uvedené kasačný súd v zmysle § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu podľa § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP nepriznal, žalovanému ich náhrada nevyplýva zo zákona a ďalším účastníkom náhradu trov konania nepriznal v zmysle § 169 SSP, keďže im nevznikli trovy v súvislosti s plnením povinnosti.

18. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.